

ئاوازىك لەباران

نېھاد جامى

دەرۋازىيەك بۇ باران

(1)

لەنیوان ئاوازو باران پەيوهندىيەكى ھاوبەش ھەيە كە ھەر پېۋسىيەكى تەئىيلى تواناي ئەوھيان ھەيە قسە لە پەيوهندىيە ھاوبەش بۇونى خۆيان بکەن، چونكە يەكەميان گەر لە پېۋسىيە تەئىيلى يەكەم دەلالەت بىت لە دەنگى مۇسىقى ئەوھى تىريش دەركەوتلى ئاواز تەنەنە كە ھەردووكىيان گۇتارىيەكى ئىرۇسى بەرھەم دىيىن، وەك چۈن پېۋسىيە تەئىيل تواناي ئەوھى ھەيە ھەرىيەك لە دوو ووشە كە وەك دوو ئاوا سەير بکات كە بۇ ئەويتى نادىيار پېۋسىيە نۇوسىنەوھى ھاوبەش ش بەرھەم بىيىن، پېۋسىيەك قسەكىردىن بىت لە عەشق و شكسىت و تەننیاىي، ئەوھش زىاترھەلگىرى تەقىنەوھى يادھوھرىيە لەناو نوسىندا.. يادھوھرىيەك پېۋسىيەكى يېرىكىرنەوھى تۆكمەنىيەتىپ بەرھەمى نەھىيَاوھ ھىنەنە عەشقى ئەويتى نۇوسەرە بۇ ئەھىينى دۆست، كە دواتر تەواویي نۇسینەكە دەكىرىت وەك چەند گۆشەيەكى پۇزىنامەنۇوسى ياخۇدا ووتارىيە سەير بکىرىت كە لەبارەھى عەشقەوھ دىيتە دوان.

(2)

ئەوكتەھى يېر لە ھاتنى وەرزىيەكى نۇي دەكەينەوە وەرزىيەك كە بارانى لەگەل خۇيدا ھەلگەرتۇوھ، ئەو يېرىكىرنەوھى بۇخۆي ھەلگىرى رۇمانسىيەتىيەك بۇ ژيان، بەرھەكەوتەنەوھى لەگەل بىرین، يېرىكىرنەوھى لە كچىك كە قىشى بە باران شوبىھىنزاوھ، دەوشى ئەو وەرزە و قىزى ئەو ھەلگىرى ئاوازىيەك بن، ئاوازى پىاپىيەك كاتىيەك شەھىيەك بەمەستى باران شوينىيەكى نايەللىت بە ووشىكى، بەلام ئەو بىيىڭاڭا لەو تەپبۈونە دەنگىيەك لەناوھەيدا نايەللى ئەو نەھىيەي بدرىكىنلىت نەھىيەن يېرىكىرنەوھە باران و سەرلەنۇي گەرانەوە بۇ بىرینەكانى حەسرەت، ئەوھە بىرینى بارانە وامان لىيەدەكەت بلىيەن: جاران دەمۈوت تكايىھە كەس پىيى نەھىيەت ئەمچارە خۆم پىيى دەللىم، كەچى ئىيىستا بە دەنگى پېر لە گریانەوھ بەر لەھە ئەجانتاكەم بکەمە شان دەللىم تكايىھە مۇوتان پىيى بلىيەن ئەوھە جانتاكەي شانى پېر لە ھەناسە و پىيىكەننەكانى تو، ئەوھە حىكايەتەكانى منالى تو وابە شانىيەوھىتى، تو بىيىڭا لەھە ئەنەن خاببور دەبىت و وەرزى تەننیاىيە كوشىنەكان دەست پىيەدەكەت، تكايىھە مۇوتان پىيى بلىيەن.

خودايە ئەو خەيالە نەگریسە چىيە واز لەمن ناھىيىت، ئاي خوايىھە من بەو بارانە سەرخۇشم، كە تو بېرىارت داوه ھەر بىمکۈزى مەيەلە ئەو سەفەرە تەواوکەم لەبەر ئەو بارانە بىمکۈزە، ئاخر چىم ماوه لىيە دەتو بە بارانىيەك لە ئاواز بىمکۈزە، بە ئاوازىيەك لە باران نۇقىمى نىيۇ كۆلانەكە ئەوانم بکە و مىزۇویيەكى ھاوبەش تەفروتوانا بکە، ئەگەر تو خودايى بىمکۈزە، ئەگەر ئەويش لەشۈيىنى توپىيە ئەم سەفەر بېرمەوھ پىيى دەللىم بە بارانى قىزە خوايىيەكەت بمخنگىنە.

(3)

ئەوکاتەی دەمانەویت لە چەند دەروازەيەك بۇ باران و ئاواز بچىنە ناو زمان مەبەست تەننیا لەھدا
 نىيە پۇوبەریکى سپى داگىر بىكەين، چونكە دەشى پۇوبەرە سپىيەكان هەلگرىي دەلالەتى پاكى و
 تەننیايى و ھىمەنى بىت، بۆيە ئەوکاتەي دىيىن بۇ ئەوهى ھەناسەي خنكاومان بىننېتە ناو پانتايى
 زمانەوە، ئەوه نۇوسىنىيەن نىيە بەدواي بەرھەم ھىنانى دەلالەتى فيكىريەوە خۆى سەرقال بکات،
 ھىننەدەي ھەناسەي خودىكى بىئۇمېدە كە دەيەویت قسە لە ئومىد بکاتەوە، ئومىد لەناو ئەو
 وەهمە فانتازيانە نا كە پۇزانە لەناو نۇوسىنى كوردىي گەنج فريو دەدەن، بەلكو ئومىد لەناو
 پۇوبەرى شىكست و تراژىدياكان، تراژىديا لەو پۇوبەرە كە ئەوهى بەشى شىئىرنەي لەناو ژيانى
 گەنج بەر دەكەویت تەننایى، بۇ ئەو نەوهى تەننیايى بۇوه بە يەكىك لە سىما دىيارەكان كە بەردەوام
 بەندورىي ئومىدەوە دەسۈپرېتەوە ھەپەشە لەجوانى دەكات، دەيەویت لەناو زماندا پانتايىك
 بەدۇزىتەوە بۇ گۆشەگىرىي بۇ ئەوهى لەو پىكەيەوە زمان وەبر خۆى بکات، ئەو کاتەي تەننیايى
 دىيىتە ناو پاسى سەيرانىك و نايەللى بەشدارىي لە گورانى و چەپلەي پىكاكە بىكەين، ئەوکاتەي
 دەنگىك بەرەو يادەوەرەي دەمانباتەوە، ئەوهەتە ئەو خۆشەۋىستە تا دويىنى ھەموو ئومىدىك بۇو
 كەچى ئىستا زۆر بەتوندىي نائۇمىدىي ھىناناوه، نەك ھەر ئەوهەش ئەگەر يار شوبەيىندرابىت بە
 خودا بەلام لەناو درەخت و لەبەر دەم شەپۇلى ئاودا ئەوکاتەي ھەموو دەتوانن ويىنە لەگەل ئەو
 خودايە بىگەن و خودا تەننیا نىيە بەلكو ئەوه بەندەكەيەتى تەننایى، ئەو کاتە تەننیايى لەو
 دەپەپېتەوە بۇ بەندەكەى، لەگەل فلاشى كامىراكان گريان دىيىت و يار بىر لە ئاشت بۇونەوە
 ناكاتەوە، لە زەمەنیيەكدا كە زەمەنی بى ئىيحساسىيە چونكە ھاپرېيەك نادۇزىيەوە كۆتاىي بەو
 بىنگىيە بىننېت، لەناو ئەو خىلەدا سوار چاڭىك نىيە بلىت، ئەو كورە نانانسى، كچىكى خان و مان
 نىيە پۇوم تىيېكتەن بلىت با دەستە خوشكەكەمت پى بناسىن، مروقىكەم دەست ناكەویت بۇ
 ئەوهى سەرلەنۈي تەعارضمان پى بکاتەوە، بەر لەوهى پاسەكە بگاتەوە ناو شار من پۇوم لەتۆ
 كردووەو لەبەر خۆمەوە كەخەللى كەتىدەگەن من گورانى رىكۈرەرى پاسەكە لەبەر خۆم
 دەلىمەوە كەچى لە راستىدا بەشىوھىيەكى خاودان بەووشەكان دەننېم بۇئەوهى تو تىيم بىكەيت
 "خوايە تەننیايى كوشتمى، ئەو ھەموو سالە تو چۆن بەرگەي تەننیايى بەندەكانى خوت گرت،
 ئىدىيى منى بەندەت تو خوايە بەرگەي تەننیايى تو ناگرم"

عەشق و يادەوەرەي

(1)

ئەوکاتانەي عەشق كۆتاىي دىيىت ئەوهى دەمېننەتەوە تەنها يادەوەرى ئەو زەمەنەيە بەدواندەوەي
 پايدەوە، ھىنانەوەي مردەنە بۇ ناو ژيان مردىنەك پۇرڭارىك ژيان ھەر ئەوه بۇوه، ئىستا بۇون
 بەتەنها گەرانەوە نىيە بۇناو مردن، بەلكو درېز كردىنەوەي خۆيەتى لەناو شىكستى يادەوەرەي،
 يادەوەرى دەيەویت عەشق زىندۇو راپگەرىتەوە، ئەوه شەپەركەنەوەيە لەسەر زەمەنیيەك كە كۆتاىي
 هاتووە، گۆپىنى دەننەيەك و ئىرادەيەكى مەزنە بۇ ژياندۇستى، ئەگەپ راڭەي كۆمەلائىتى پىيى
 وابىت كە ئەوه خۆ ھەلخەلتاندە، ھۆكارەكەي ئەوهىي ئەو راڭەكارە لەناو گوتارى مانووە توانايى

دەرباز بۇنى نىيە، بىنگىز برواي بە مانەوە نىيە ئىرادەي خۆشويىستن بەرەو سىنورى نادىيارى دەبات، نادىyar تواناى ئەوهى ھەيە يادەوەرى نەك ھەر بەپىرۇز پابگىرىت، نا بەلکو دەتوانى يادەوەرى لەئىستادا بەشىك نەبىت لەشكىست، بەلکو گۆرانى شكىست بەئومىد بگۈرنەوە، ھىچ شتىك نىيە ھىنندەي عەشق لەناو ئومىددادا بېشىت، مەگەر تەنها فلسەفەي ماركسىزم ھىنندە برواي پىيى بىت، ئومىد گوتارىكە دەتوانى خەونى گۆرينى دەنلەي شكىست خواردوو بگۈرنەوە، دەنلىي خۆشىنودى، دەنلىيەك پەيوەستە بە ئىرادەي دوانەي بېرىاردەر كە دەنلىي تۈرپەي واقىع نەتوانى دەسكارى زەمەنى كەينونى عەشق بکات، ئىتەر كاتى قىسىمەن دەنلىي نۇوسىن لەو بارەيە لاي سەلەفى و دۆڭماكان بە نۇوسىنى شەخسى و زاتى ناو دەبرىن، ھۆيەكەي ھىنندە بۇونە بەوهى ئەو كەسانە نەيان توانىيە بۇزىك تەنها بۇ بۇزىك عاشقىكى راستىگۈن و بىر لە غەريرە شەھوانىيەكانيان نەكەنەوە بۇ چىركەيەك بتوانن خۇيان تەسلىيمى روح بىن، بۆيە كاتى عەشقىكە دەبىن ياخود ستۇنىكى پۇزىنامەوانى لەو بارەيەوە بەرچاولىان دەكەۋىت بەلەسە دەبن و خىرا دەلىن ئەو نۇوسىنە زۇر شەخسىيە، وەك ئەوهى ئەوان لەبارەي سىياسەت و شەپە حزب دەينووسن نۇوسىن گەلىك بن ھەمووى مىتۇدى قۇول لەپشت فەرھەنگى جىنۇوه كانىيان بىت، كە لەپاستىدا بۇ ئەو جۆرە كەسانە گوتارى پىياوبۇون ترسىكە بەردهوام ھەرەشەكان بۇ سەر ئەو گوتارە سەير دەكەن، دەيانەۋىت ئەو گوتارە نەكەۋىتە بەردهم ھەپەشەي نەمان، دەنا ئەوان لەھەموو كەس باشتى لەوە تىيەتكەن قىسىمەن دەتوانى وىنائى فەزايىكى گەورەتر بکات بۇ دەنلىي كە وىنائى زىيانى كۆمەلى بىت، خۇ ئەگەر ئىمەش بەھەلەدا چۈويىنەو ئەوان ئەو تواناى ئەوهيان نىيە ئىدى گوناھى ئىمە چىيە كە خەلکانىك تىنەگەن و حەزى تىيەكەن ئەنلىشىيان نەبىت.

(2)

ئەوكاتانەي بېرىارم دەدا بەيەك جارى لەخۇمت دەركەم دەرەوە كەچى شەوهەكەي دەمبىنى خوت قاپى شەرابەكەي بەردهمەت ھەل دەپچىرى، سېبەينى بە دلى شكاوهە جانتاكەم پىرەكىد لە كتىب وەندىك پىاسەت تۇۋە ھاپرىكانت بەرلەوەي بگەمە كانى وەتەن جانتاكەم دەجولايەوە بەترىسەوە زنجىرى جانتاكەم دەترازاند تۇ بەھىمەنى بى ئەوهى ھىچ شەرمىك دات بگەيت دەھاتىيە دەرەوە بەر لە من دەچۈمى بەرەو مىزىك داواي دوو كۆپ چات دەكىد بە نىگا ئاماژەت بۇم دەكردو ئەوانى لە دەورمان بۇون داواي گۆشتى بەرخ و گا و پشىلە و مەرقىيان دەكىد بە قىزەوە سەيرى ئىمەيان دەكىد راستەر وايە بلىم سەيرى مەنيان دەكىد، چونكە تۇ بە ئاسانى نەدەكەۋىتە بەرچاوى ئەوان، بۆيە پىيىان وابۇو من شىتىكى تازەم و لەبەر خۆمەوە ورپىنە دەكەم، كە من سوارى تاكسىيەكە دەبۈممەوە تۇ نەدەھاتىيەوە ناو جانتاكەم بەلام بەلېنى ئەوهەت پى دەدام كە شەۋىك بىيىتە شوقەكەم بۇ سەركارىز، ھاپرىكانت دەھاتنە لام دەمزانى لە نىگايان حىكايەتى عاشق بۇنى تۇم لە چاولىان دەبىنى عاشقىتى كۈپىكى رۆزھەلاتى كە ناتوانى دلى بىدات بە تۇ. ئەوكاتانەي تۇ بىرت لە شكىست دەكىدەوە من گويم لەگۆرانىيەكەي رۆزكەریم گرتىبوو دەمۈست ستۇنىكىت بۇ بۇووسىم بەلام بىرم دەكەۋەوە كە من پىشىتەر ووتارىكەم لەسەر ئەو گۆرانىيە بۇت

نووسیووه، یه کسەر پەشیمان دەبۇمەوە، من مەبەستم نەبوو بىنۇسىم بەلام كاتى عەشقە كورتەكەمانم بىر دەھاتەوە ئىدىيى تا ساتى بىيەوشى خەرىكى خواردەنەوە دەبۇوم بە سىبېرەكەتم دەووت كە من پىت نالىم بۆچى واتىرىد بۆچى هاتى بۆ رۇيىشتى ئىدىيى بۆ ناگەپىيەتەوە، ئاخىر من نيازى گلەيى كىرىدىم نىيە تا سەركۈنەت كەم بەھەي كەتۆ خەونىك بۇوى لەچاۋى من زۇو رۇيىشتى، بپوابىكە ھەرگىز نالىم نەخىر نالىم كوانى ھىواو خەونەكانم، بىر لەھە مەكەوە من پىت بلىم بۆچى واتىرىد بۆچى هاتى بۆ رۇيىشتى نەخىر ھەرگىز قىسى واناكەم تەنها دەلىم بۇنایەوە..!

(3)

ئەوكاتەي ئەزمۇنە جىاوازەكانى ژيان تووشى بەرىيەكە وتنمان دەكەت لەگەل خۆماندا ئەو ساتە دەبىتە رۇوبەرەك بۆ ئەھەي مومارەسەي بىركرىنىھەوەي تىا بکەين، كاتى عەشقىك جىاواز بە ھەمۇو ماناكان مومارەسە دەكەين ئەو ساتە ئەو مومارەسە كەرنە ناتوانى وينەيەكى پۇشىن بختە پۇو چونكە لەناو زەمەنە ھەنوكەيىھەكى عەشقدا دەزىن بەلام ئەگەر ھاتتو ئەو عەشقە بۆ ماوەيەك تووشى دابىران و جۆرىك لە شىكست ھات دەشى ئەو يادھەرەي نىزىكە بخەينەوە لە ناو پانتايى رەخنەوە، كە ئەوساتانەي لەگەل دۆست بەھەند وەرمان نەگەرتۇوە ساتىك بۇون پېراو پېر لە جوانى، لەناو ئەو جوانىانەشەوە دەتوانىن جىاوازى دۆست لەگەل ئەوانى پېشىوو بىيىن، بۆيە ئەو دانپىيانانى پىاۋىيىكى شىكست خواردوو نىيە بەلكو داننانە بە جوانىيەكانى عەشق ئەو كاتانەي ھەست دەكەين تەمەنلىقى دەقىدە سالەي عەشق جەڭ لە خۇ ھەلخەلەتائىنىكى نىرانە شتىكى تى نەبۇو، ئاخىر ئەو تەمەنە عەشقى تىا نەبۇو بەلكو بەرامبەرە كانمان دەيانۇویست مائىان ھەبىت جا لە گەل ھەر كىيىھەك بىت گىرنگ نىيە، ھەرگىز عەشق لەلای ئەو جۆرە كەسانە كىيىھەكى خودىيى نەبۇوە ھېىندهي كىيىھەي مال و مىنال بە ژيانەوە كۆيى كردوونەتەوە، بۆيە لەبەرامبەر نازكىيەتى عەشقى تۆدا من شتىكىم نىيە پىتى بلىم تەنها ئەھە نەبىت" نە بەر لەتۆ كەسم خۆشويىستۇوە، نە دواى تۆش-زمانم لال بىت-گەر بلىم يەكىكى ترم خۆش دەويت"

بى عەشق چىبىكەين؟

(1)

ئەوكاتەي عەشق لەدەست دەدەين بىركرىنىھەوە لەيۇتۇپىا بۇئاينىدە دەگۆپىتە سەر بىركرىنىھەوە لەيادھەرەيى، خەون دەمرىت و بىركرىنىھەوە لەپىگەي خەياللەوە دەيەويت يادھەرەيى لەئىستادا بىزىت، بەلام ئايىا يادھەرەيى دەتوانىت ئىستاى نوقم بۇو لەناو تەننەيى بىگۆپىت بۆ زەمەنلىقى ھەنوكەيى عەشق؟

ئەو كاتەي ھەست بەھەپەستىيە دەكەين، كە ھېچ وەلامىك نىيە بۆ ئەو پرسىيارە جىيگەي ئومىيد بىت، ئومىيد كە گوتارى بالاى عەشقە، ئەو كاتەي ئومىيد نەما تەننەيى دەمانباتە سەر پرسىيارى "بى عەشق چىبىكەين؟" ئەپرسىيارە لەپەستىدا گەرانە بەدواى ئەويتى وون، كە گەر مانايىك بۇخود ھەبىت ئەوا(ئەويت) ئەمانايى بە بۇونى دەبەخشىت، لەدەستدانى ئەويت وون بۇونى خودە لەناو زەمەن و شوين، چونكە ھەست دەكەت زەمەن بەبى دۆست زەمەنلىقى فيگورە تۈرە و

شەرانگىزەكانە، زەمەنى كوشتنى جوانى و قامچى جەللاادە، بۇونى ئەويش لەدەرەوەي ئەو زەمەنەوەيە، چونكە زەمەنىكە هەر ئىنتىماكىرىدىنىك بۆي دواجار دەبىتەوە بەشىك لەناو فيگورى بکۈز، بۆيە ئەو خودىيىكى ناولەن ئەو زەمەنەيە، تىكشاكاندى ئەو زەمەنە گەپانەوەيە بۇناو يادەوەريي، بۆ ئەوەي بىگەرىيەنەوە بۆ يادەوەريش دەبىت شوين وەك پانتايىيەك لە رابردوودا بېبىنلىن، ئەو كاتەي ھەموو ئەوانەش دەبن بە وەم، بۆيە ropyوبەروو دىدىيەكى نوى دەبىنەوە، دىدىيەك كە تەننیا يىي و نائۇمىدىي بۆمان پىشىنيار دەكەت ئەويش دەرچۈونە لەشۈن، كۆچكىن لە شوين و كوشتنى خودە بۆ ئەوەي يادەوەريي ويرانمان نەكەت، ھەرييەك لەو دوانەش ropyوبەروو پانتايىيەكى سەرىيەخۆي ھەيە بۆ ئەوەي لەسەرى بۇوهستىن.

(2)

كۆچ ئەگەر ھەلگىرى ھەر مىزۇويەكى ئايىنى و كۆمەلایەتى و سىياسى بىت، ئەو لەناو ئەو چەند دىرەدا ھەلگىرى مانايمەكى جىاوازە، مانايمەك پەيوەستە بە يادەوەريي عاشقەوە، ئەو بۆيە شوين(ئىرە) بەجى دىلىت، چونكە ھەست دەكەت شوين دەبىتە ئاماژەيەك بۆ رابردووی كوزراو، ئەو ئاماژەيە دەلالەتى تەرم لەخۆ دەگرىت، قەبۇول نەكىرنى مانەوەيە لەتك تەرمدا، كۆچ دەيەوى دەلنىيابكەت كە(ئىرە مەدن) ھ پاستە ئەو تەرمە زىاتر مانايمەكى مەجازى ھەيە بەوەي كەس نەكوزراوە، بەلام كۆتايمى ھېننان بە عەشق بۆ كەسى عاشق كۆتايمى ھېننان بە جوانى و بە ژيان، كوشتنى ھەموو چالاكييەكى رۆحى و جەستەيە، لەو سەفەرە گىرنگ نىيە بۆ كۆي دەرۋىت، گىرنگ ئەوەيە(ئىرە) بەجى بىلىت، ئەگەرچى دەلنىي دەبىت لەوەي(ئەوي) تواناي پىزگار كەرنى خودى عاشقى نىيە، بەلام ئەو سەفەرە پىيەمان دەلىت دەبىت كۆمەلگەيەكى تر بەذىزىنەوە كە پىرىت لە جىاوازى لەگەل ئەو كۆمەلگا بکۈز.. پىيۆستت بە كلتوريي تر ھەيە، كە زمان و فەرەنگ و ئاكار تىايىدا جىاواز بىت، ھەرييەك لەو چەمکانە لەناو دەلالەتى تەرەوە ئىش بکەنەوە، ئەو كاتە بۇونى خود لەناو ئەو كلتورە نامۇيە دەلنىيابۇونە لەوەي دەبىت دەسپىيەكىنەوە لەزىيان لەناو پانتايىيەكى جىاوازەوە سەرەلەبدات، پانتايىيەك كە لەگەل كۆچكىن بۆ (ئەوي) ھەموو ئەو يادەوەريي كە(لىرە) ھەتبۇو بەجىي بىلىت و شەپى خوت لەگەل ئەو كلتورە رابكەيەنەيت، كە تو ھاتوویت بۆ ئەوەي لەپىگەي خودىيى تەرەوە كە لە كلتوريي جىاواز دەست بە ژيان دەكەيەنەوە، كلتوريك جىاوازى(ئەويت) ى قەبۇول بىتولەو جىاوازىيەوەش سەپەرى پەيوەندىي و شتەكان بکەيەنەوە ، بەلام ئەو كاتەي ھەستمان كرد لەناو ئەو كلتورەش ئىيمە ھەر كۆرى يادەوەرين و ناتوانىن لە رابردووی دۆرانى عەشقەكەمان دەربازمان بىت، ئىيمە كە خىزان و ھاپرى و شار و ھەموو بەها پىرۇزەكان لەياد بکەين و بەلام ھەستمان كرد ھەرگىز ناتوانىن يادەوەريي عەشقەكەمان لەناو خۆمان بکۈزىن، ئەو ساتە ناچار دەبىن بىر لەپىشىناري خۆكوشتن بکەيەنەوە، خۆكوشتن نەك وەك بىرۇكە بەلکو وەك پىرۇسەيەك كە بە ئەنجامى بىگەيەنەن.

(3)

خۆكوشتن بەماناي سېرىنەوەي ھەموو ئەو چالاكيي ئورگانى و فيزىكىيانە، ئەگەر لەئەنجامى كاردانەوەيەكدا بىرۇكە خۆكوشتن لەناومان سەرى ھەلدا دەگرىت ئەوەيان وەك جۆرە

نارهزا يه تيهك نيشان بدهين و هله لويسني ئه خلاقي بو راستگويي لهگەل جهسته خومان بھو بيروكهيه دهربيرين، بىئهوهى كەسيك پيمان بزانىت، بەلام ئەو كاتهى خوكوشتن لە بيروكهوه دەگوازىنهوه بو پرۆسەيەكى ئەنجامدەر ئەوساتە هەموو ئەو گريمانەي گەر لەپيشوودا ھېبىت ئەمجاره قىپ دەبىتەوەلىمان دەپرسن "بۆخوت دەكۈزىت؟" ئەو پرسىيارە پىيوىستى بە قىسىرىكارى چاوهپوانى وەلام، كەچى دەبىنى پرسىيارى ئاراستە دەكۈزىت، پرسىيارى ئەوهى "بۆخۇم دەكۈزىم؟" ئەوساتە دەبىت لەناو پرسىيارىتىدا بىن، ئىدىي پرسىيار لەخود ناكىرىت، چونكە پرسىيارى يەكم دەپرسىت "بەراشت بۆخوى دەكۈزىت؟" ئەدى بو خوى نەكۈزىت؟ "ھەلبەت كەسيك ئەو جۆرە پرسىيارە لە خودى عاشق دەكات كە ئەگەر بو زەمەنىيکى دەست نيشان كراویش بىت لەناو عەشقدا ژىابىت، ئە وكتەي وازمان لى دىنن و بە پرسىيارەكە خۇيان سەرقال دەكەن، ئەوسا دەكۈزىت دوانى خود دوان بىت لەتك جهستە بەوهى دلنىۋايىي جهستە بکرىتەوە، كە تو ناكۈزىم، بەلكو ئەويتت تىيا دەكۈزىم، چونكە ئەوهتا ئەو لەناومايە.. لەناو دەنگورۇحدايە، ئەوكتەي ئەو لەناو خۇم بکۈزىم و بىرم، جا گوناھى من چىيە كە بى ئەو نەتوانم بىزىم؟

شەراب و ژن

(1)

بۆچى ژن و شەراب لەيەك ئەچن؟ ئەو شوبهاندە لەكۈيۈھەتىۋە؟ ئەو كاتانەي تەنبا ئەبىن ھەست ئەكەين لەجىيانىيکداین ھەر خۇمان و خۇمان خەيال بەرەو شەراب خواردەنەوە دەمانبات، ئەو خەيال بىردنەوهى لە جەوهەردا خەيالىرىنەوهى بۆ ژن، ئاخىر ئەوهەتەنیايىي وامان لى دەكات بىر لە شەراب بىكەينەوه، بۆ من دەشى ساتەوەختى خۇ ئامادەكردن بىت بۆ دىنلەيەك ئەوهى تەمن ماوە بىيدەمە دەست شەرابەوە، چونكە لەو بەكەمەو ژۇورىيکى تۈرلۈچى دۈرۈھە دەست بەكىرى بىگرم، وەك نەريتى ھەميشەيىم، بىئهوهى ئەمجاره تىكەلى كەسبىم و هېيج مەۋھىكىش بىكەم بە ھاپپى خۇم، نائەمجاره ھەلەي واناكەم، ھەول دەدەم لە دىوارى ژۇورەكەم لەزىز وىنەكەي داريوش كە بۇوه بەندەريتى نىوان من دىوار گۇرانىيەكەي بەگەورەي بىنۇسمەوە "دلى من ئىدىيى ھەلە نەكەيت، بەغۇرۇپ بەنەنەكەيت، خەلکانىيەكت ناسى دلى من، كەسانىيەكت ناسى دلى من" لە دەرگاى ژۇورەكەشم وەك جاران نانوسم "میوانى ئازىز ئەگەر ھاتىيە ژۇورەوە تكايە ژن ياشەرابت بىر نەچىت" ئەگەر رۆزىك لەسەر دەرگاى ژۇورەكانى تىيا ژيام وەك ئامۇزىگارى بۆ میوانەكان وام دەنۋوسى ئەمجاره ھەلەي واناكەم ئىدىيى كەس میوانى من نىيە، من ئازىزترىن میوانى رۇحەم نەخى تاكە پىلاۋىيکى خۇي بۇدا نەنام، ئاي دلى من بۇوات پىكرا، ئىدىيى بۆ ھەتايە ژن نايەتە ژۇورەكەي من بەلام شەراب ھەموو كاتىك لەھۆي دەبىت، ئىدىيى قاپى شەراب ھەر دەلىيى كچىكى قىز خورمايىھە لەھەينىيەكدا لەپالما دادەنىشىت، قاپە شەرابەكە دەمباتەوە بۆ ئەھۆي بۆ بەيانىيەكى دوا رۇزەكانى سال ھەموو شتىك ھېيىن تىيەپەپىي ھېيج نارىيکىيەك نەبوو دەنگىيەك

لەنَاكاو هات هەر دەلىي شەپۇلىيىكى كەت و پېرى سەمۇنىيايەكى مۇزارت بۇو، خىراتر لە ئىقاعەكەي ئەو ووتى "زۇوبە درەنگە با جىابىنەوە" بە دەنگى پېشىلەكەي بەر دەم ژۇورەكەم بە ئاگادىمەوە، بىر لە نۇو سىينى ووتارىيڭ دەكەمەوە بە يانى كەچاۋ دەكەمەوە ئەوەي خوارەوەم نۇسىيە:

(2)

لەنیوان ژۇشەراب كەلىنیك ھەيە ئەو كەلىنە دەبىت شىعر پېرى بکاتەوە لەرىكەي خەيالى بىر دەنەوەي ھەرييەكىييان بە وەي تەرەوە بە ماناي ئەوەي شەراب ساتەوە ختىكە جەستەي ژۇ دەنۇو سىيەتەوە، ژىيش پۇوبەرىكە لە بىبابانىكى دور دەچىت، ئەوكاتانە دەلىيىت لەناو سيناريو سينە مايىيەكانى (زمافىن) دايىن، كۆمەلىك چەترى شاكاو كۆنە رۇزئامە و پىاۋىك لە سەر گالىس كەيەكى سەدە كانى ناواھەراست بە بىباپانەكەدا تىيدەپەرىت.. بىبابانى ژۇ، منالىك لەو بىباپانە سەرى بۇ ئاسمان بەرز دەكاتەوە بە سەر ھەورە كانەوە داريوش دەبىنیت خەرىكى گۇرانى و وتنە لە قولايى بىباپانەكەدا خەج دەستى بە شاخە كانى كەلە ئاسكىك گەرتۈو، داواي سىامەندى عاشقى لىيەكەتەوە، كۆمەلىك سەگ بەربۇونەتە تەرمى بەكەر مەركە وەرى شاكارەكەي خانى، حەبىبە و سەلماو زىن و شىرىن لە بەر دەم قاچە كانى كچىكى قىز خورمايى دەكەون و تكاي لىيەكەن كە نەيەلىت پىاواه كويىرەكەي نىو بىباپانەكە خۆى بکۈزۈت، پۇمۇ بە دەم سەماوە دەستى لەكەمەرى جۆلىت ناوه بە ئاوازىك لە باران دەلىت" عەشق بکۈزۈت دىسان خۆمان ژەھر خوارد دەكەيەنەوە" مۇنالىزا لە چوار چىيەت وىنەكە پەنگى ئاوازىك لە باران دەگۈزۈت خەندەكەي دەبىت بە گەريان دەست بە جولە دەكەت، لە چوار چىيەت دەتە دەرەوە قەلەمەن لە سەر مىزەكە هەلەگۈزۈت شىعىرىك دەنۇسىيەت بە ناوى "من قاپىك شەرابى سىيىسى دەم سال بەر لە ئەمەرۇم" دەتە بەر دەم دەلى بەر لە وەي ئەو ووتارەت تەواو بکەيت، تۆزىك لە من بخۇرەوە، پەلە بکەي خرەپ نىيە، چونكە من وەك ھەمو جارىك زۇو بە جىيت دىلم.

(3)

دەرگائى ژۇورەكە دەكەمە بۇ ئەوەي پېشىلەكە بىتە ژۇورەوە سەيرىكەم دەكەت و چاۋ بە كون و قۇزىنى ژۇورەكە دەكىرىت، ھەست دەكەت مانەوەي لەو ژۇورە بۇنى شەراب و تەنیا يى دەي كۈزۈت، بە مىاۋىك بە جىيم دەلىت، پەشە بايەك دەرگائى ژۇورەكە دادەخات، من پېر بە دەنگەم ھاوار ئەكەم با پەشە با كان بەرەو بىباپان بەرن نەيەلەن بگەم بە تو.. تو لەناو رۇحماي.. چەند گەمزەيە پەشە با كە بونت لەناو رۇحما نابىنى، كارە باكە دەكۈزۈتەوە بە دەستى لە رزۇكە وە دەست بۇقاپى شەرابەكە دەبەم شەرابەكە لە دەستىم دەپرۈت و تىكەلى ئەوانامەيە دەبىت كەيە كەم نامە و دوانامەي تو بۇ لاي من، ئەو گولەي بە يەكەمە خستمانە ناوشوشەيەكە و بە شەرابە پۇزاوەكە زىندۇو دەبىتەوە.. سوور دەبىتەوە.. سوور وەك كراسە سورەكەي تو، وور دە وور دە گولەكە دەبى بە تو، من ھەست دەكەم دەبىت ژيان لىيەرەوە تەواو بىت، سېبەينى لە رۇزئامەدا لەو رۇزئامەيە لە يەكەم ژمارەيدا كارم تىاكاردىبوو لە سوچىكى دوا لاپەرە لە خوار وىنەيەكەي ئەنجىلىيا جۆلى بە بچووكى نۇوسراوە "نىگەرانىن بەمەركى ھاۋپىيەكمان، بەلام بەداخەوە وىنەيەكىيمان دەست نەكەوت، بۆيە نەمان توانى ھەوالەكەي لە لاپەرە يەكى رۇزئامەكەمان بلاو بکەيەنەوە"